

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ, НАУКЕ И ТЕХНОЛОШКОГ
РАЗВОЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
И СРПСКО ГЕОГРАФСКО ДРУШТВО

ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ
ГЕОГРАФИЈЕ
ЗА 8. РАЗРЕД

Београд, 2022.

УПУТСТВО ЗА РАД

Пред вама је тест знања из географије за 8. разред. На крају сваког питања (број у загради) уписан је број могућих бодова којима се вреднују одговори.

На текстуална питања одговор је потребно написати читко, без прецртавања, обавезно хемијском оловком. Поједини задаци садрже вишеструки избор. Потребно је пронаћи тачан или тачне одговоре и заокружити слова које се налазе испред њих. Ако заокружите више одговора од траженог броја, задатак се неће признати. Код задатака типа допуњавања, захтев је дат у облику непотпуног исказа. Потребно је допунити или завршити реченице да би исказ био тачан и јасан. Код неких питања задаци су дати у две колоне. Ваш задатак је да повежете, тј. "спарите" податке из колоне, тако што ћете читко уписивати слова из једне колоне на линије које се налазе испред друге колоне (спаривања стрелицама или дописивање неће се вредновати). Код задатака где се тражи да упишете одговоре на линије, упишите их јасно и тачно, без накнадног прецртавања и дописивања одговора.

На директна питања потребно је одговорити кратко и јасно. Прецртавање или накнадно дописивање одговора се неће вредновати.

Време за решавање свих задатака је 90 минута. Уколико завршите раније, тихо и без ометања других такмичара, можете изаћи из учионице.

Желимо вам пуно успеха у раду!

Задатке предложили:

доц. др Рајко Голић и доц. др Марко Јоксимовић

Рецензент:

др Зоран Милошевић

1. Све тачке на територији Србије имају:

- а) западну географску ширину и јужну географску дужину
- б) северну географску ширину и западну географску дужину
- в) источну географску ширину и северну географску дужину
- г) северну географску ширину и источну географску дужину

(1x1=1)

2. Наброј редом државе са којима се граничи Србија у правцу супротном од казаљке на сату, почев од ушћа Тимока у Дунав: _____

(4x1=4)

3. Планине из леве колоне повежи са планинским системима којима припадају, тако што ћеш на празне црте уписати одговарајуће слово.

а) Рудник	_____	Старовлашко-рашке планине
б) Борања	_____	Шарске планине
в) Кучај	_____	Шумадијске планине (Шумадијски блок)
г) Златибор	_____	Ваљевско-подрињске планине (Јадарски блок)
д) Бесна кобила	_____	Проклетијске планине
ђ) Хајла	_____	Копаоничке планине (Копаонички блок)
е) Жељин	_____	Карпатско-балканске планине
ж) Коритник	_____	Српско-македонска маса

(8x1=8)

4. Заокружи слово испред тачних тврдњи. Лесне заравни у Србији јављају се у:

- а) Срему
- б) Подрињу
- в) Јужном Поморављу
- г) Бачкој
- д) Банату

(3x1=3)

5. Пећине из леве колоне повежи са местима у чијој близини се налазе, тако што ћеш на празне црте уписати одговарајуће слово.

а) Церемошња	_____	Деспотовац
б) Рајкова	_____	Златибор
в) Стопића	_____	Кучево
г) Ресавска	_____	Мајданпек

(4x1=4)

6. Наведени су климатски елементи и фактори у Србији. На празне црте поред климатских елемената упиши слово Е, а поред климатских фактора слово Ф.

падавине	_____
надморска висина	_____
распоред копна и мора	_____
ветар	_____
географска ширина	_____
температура ваздуха	_____

(6x1=6)

7. Заокружи слово испред тачних тврдњи. Одлике планинске климе у Србији су:

- а) благе и кишовите зиме
- б) хладне и дуге зиме са доста снега
- в) веома топла лета
- г) кратка и свежа лета
- д) честе суше

(2x1=2)

8. На празне црте поред тачних тврдњи упиши слово Т, а поред нетачних слово Н:

Зворничко језеро је вештачко језеро у Источној Србији. _____

Ибар је најдужа притока Западне Мораве. _____

Дрина је гранична река према Хрватској. _____

Велика Морава настаје спајањем Јужне Мораве и Западне Мораве. _____

Еолска језера у нашој земљи јављају се у Војводини. _____

(5x1=5)

9. Који део Србије се одводњава и у Јадранско, и у Црно и у Егејско море?

- а) Војводина,
- б) Источна Србија,
- в) Шумадија
- г) Косово и Метохија
- д) Западна Србија

(1x1=1)

10. Упиши имена држава из којих у Србију притичу следеће реке:

Државе

- _____ - Нишава
- _____ - Тамиш
- _____ - Тиса
- _____ - Ибар

(4x1=4)

11. Допуни реченице.

Први попис становништва Србије у 21. веку одржан је _____ године.

Већина активног становништва Србије запослена је у _____ сектору делатности.

(2x1=2)

12. Наведене су бање у близини Копаоничке групе планина (Копаоничког блока). На празне црте за бање које се налазе западно од наведених планина упиши слово З, а поред оних које се налазе источно слово И.

- Куршумлијска бања _____
- Луковска бања _____
- Јошаничка бања _____
- Богутовачка бања _____

(4x1=4)

13. На празне линије напиши називе три велике миграционе струје из периода пре 20. века.

(3x1=3)

14. Реке из леве колоне повежи са вештачким језерима која се на њима налазе, тако што ћеш на празне црте уписати одговарајуће слово.

- а) Увац _____ Газиводе
б) Ибар _____ Сјеничко језеро
в) Дрина _____ Ђердапско језеро
г) Дунав _____ Перућачко језеро (Перућац)

(4x1=4)

15. Поређај вегетационе појасеве (катове) у планинској области Србије, од најнижег до највишег, тако што ћеш унети бројеве од 1 (најнижи) до 5 (највиши).

- _____ планински пашњак
_____ храстова шума
_____ мешовита шума букве и четинара
_____ четинарска шума
_____ букова шума

(5x1=5)

16. Заокружи слово испред тачне тврдње.

Који тип земљишта је најзаступљенији у Војводини?

- а) смонице
б) подзол
в) чернозем
г) гајњаче

(1x1=1)

17. Језера из леве колоне повежи са начином постанка њихових басена, тако што ћеш на празне црте уписати одговарајуће слово.

- а) Русанда _____ крашко језеро
б) Ливадичко _____ урвинско језеро
в) Завојско _____ вештачко језеро
г) Беровичко _____ еолско језеро
д) Лудашко _____ речно језеро
_____ ледничко (глатијално) језеро

(5x1=5)

18. Заокружи слово испред тачних тврдњи. На којим од наведених планина постоје леднички облици рељефа?

- а) Фрушка гора
б) Рудник
в) Шар-планина
г) Повлен
д) Проклетије
ђ) Кучај

(2x1=2)

19. У следећим реченицама два појма су исписана дебљим словима, од којих је само један тачан. У свакој реченици подвуци тачан појам.

Термалне воде **могу/не могу** да се користе за загревање кућа.

У Бачкој је заступљена **континентална/умереноконтинентална** клима.

Медведи живе у **низијама/на високим планинама** Србије.

Одоровско поље је облик **крашког/флувијалног** рељефа.

(4x2=8)

20. На некој карти Србије осам локалитета је означено црним тачкама и бројевима. Препознај ове локалитете и на празне црте поред следећих описа упиши одговарајући број са карте.

_____ највиша тачка у рељефу Србије

_____ најнижа тачка у рељефу Србије

_____ Мачва

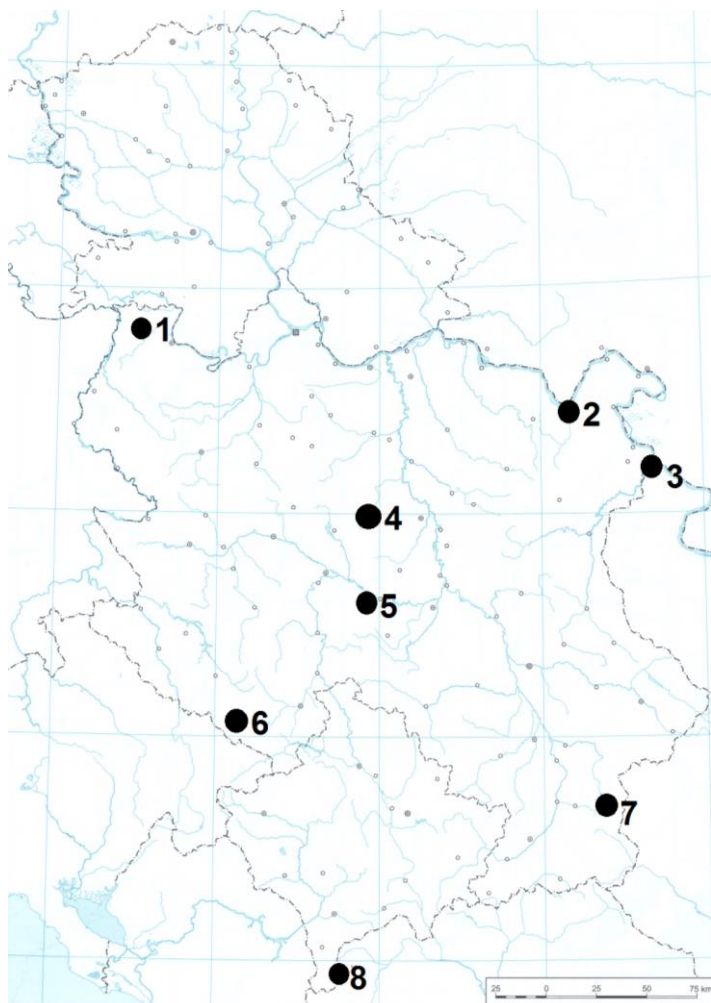
_____ Власинско језеро

_____ Ђердапска клисура

_____ Пештерска висораван

_____ Врњачка Бања

_____ Крагујевац

(8x1=8)

21. Националне мањине из леве колоне повежи са општинама у којима чине већинско становништво (из десне колоне), тако што ћеш на празне црте уписати одговарајуће слово.

а) Мађари	_____	Ковачица
б) Словаци	_____	Кањижа
в) Бошњаци	_____	Прешево
г) Бугари	_____	Нови Пазар
д) Албанци	_____	Димитровград

(5x1=5)

22. Међу којим народима у Србији је највише заступљен ислам као религија?

- а) Власи
- б) Бошњаци
- в) Албанци
- г) Румуни
- д) Словаци

(2x1=2)

23. Након Другог светског рата у Војводину су се највише населили становници из:

- а) Словачке
- б) Црне Горе
- в) Немачке
- г) Босне и Херцеговине
- д) Хрватске

(3x1=3)

24. Свакодневни одлазак ђака у школу је пример:

- а) емиграција
- б) сезонска миграција
- в) имиграција
- г) дневна миграција

(1x1=1)

25. У следећим реченицама два појма су исписана дебљим словима, од којих је само један тачан. У свакој реченици подвуци тачан појам.

Србија без Косова и Метохије има **позитиван/негативан** природни прираштај.

Број становника у Србији (без Косова и Метохије) се **смањује/повећава**.

У Србији је изражен процес **старења/подмлађивања** становништва.

(3x1=3)

26. Миграције које су у последњој деценији 20. века у Србију довеле бројно становништво из Хрватске и Босне и Херцеговине биле су:

- а) дневне
- б) спонтане
- в) принудне (присилне)
- г) добровољне

(1x1=1)

27. Који од следећих типова насеља није карактеристичан за Војводину? (заокружи слово испред тачног одговора)

- а) салаши
- б) збијена насеља
- в) махале
- г) планска насеља

(1x1=1)

28. Која два насеља са више од 100.000 становника у Србији се налазе на ушћу или у близини ушћа река које на нашу територију притичу из суседних држава?

_____и_____

(2x2=4)